

(Elforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København KBesøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København KTlf 3395 5785
Fax 3395 5799www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA ELRO Net A/S
OVER Energistyrelsens afgørelse af 8. november 2010
OM fjernelse af kabel under Randers Fjord

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML -EKN

NÆVNETS Nævnformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Konsulent, civilingeniør Knut Berge
SÆTNING Direktør, cand.polyt. Poul Sachmann
I SAGEN

NÆVNETS Energistyrelsens afgørelse af 8. november 2010 stadfæstes.
AFGØRELSE

ELRO Net A/S (herefter klager) har ved brev af 19. november 2010 klaget til Energiklagenævnet over Energistyrelsens afgørelse af 8. november 2010 om fjernelse af kabel under Randers Fjord. Ved afgørelsen fandt Energistyrelsen, at der på baggrund af en konsekvensvurdering af virkningerne på miljøet (VVM) ved fjernelse af det gamle kabel ikke var tungvejende grunde til ikke at fjerne det gamle kabel. Energistyrelsen pålagde herefter klager at fjerne det gamle kabel senest 8 måneder fra dateringen af styrelsens afgørelse.

Sagens baggrund

Klager ansøgte den 26. maj 2009 Energistyrelsen¹ om tilladelse til at foretage en underboring under Randers Fjord til et nyt 10 kV søkabel nord for Assentoft i henhold til elforsyningslovens² § 22 a. Energistyrelsen meddelte den 9. juli 2010 klager tilladelse hertil. Tilladelsen blev blandt andet givet på vilkår af, at der skulle foretages en konsekvensvurdering af virkningerne på miljøet (VVM) ved fjernelse af det gamle kabel i Randers Fjord. VVM-vurderingen skulle Energistyrelsen bruge til at vurdere, hvorvidt det gamle kabel skulle

¹ Ansøgningen blev sendt til Farvandsvæsenet, som den 3. juli 2009 videresendte den til Energistyrelsen som rette myndighed.

² Lovbekendtgørelse nr. 516 af 20. maj 2010 om elforsyning med senere ændringer.

tages op eller blive liggende. VVM-vurderingen skulle være Energistyrelsen i hænde senest 8 måneder efter styrelsens afgørelse af 9. juli 2010. Klager fremsendte ved e-mail af 27. juli 2010 oplysninger om konsekvenserne ved at optage det gamle kabel.

Energistyrelsen forelagde herefter klagers oplysninger for By- og Landskabsstyrelsen, som vurderede konsekvenserne ved at optage kablet. På baggrund af denne vurdering traf Energistyrelsen den 8. november 2010 afgørelse om, at klager skulle fjerne det gamle kabel. Energistyrelsen vurderede, at der ikke var tungtvejende grunde til ikke at fjerne det gamle kabel. Styrelsen fastsatte herefter fristen for fjernelse af det gamle kabel til 8 måneder fra afgørelsens datering.

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML -EKN

Den påklagede afgørelse

Side 2 af 8

Af Energistyrelsens afgørelse af 8. november 2010 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Energistyrelsen fremsendte med mail af 9. juli 2010 godkendelse af underboring under Randers Fjord. Godkendelsen indeholdt blandt andet følgende vilkår:

1. Der skal foretages en konsekvensvurdering af virkningerne på miljøet ved fjernelse af det gamle kabel. Denne vurdering skal være Energistyrelsen i hænde senest 8 måneder fra d.d. På grundlag heraf vil der blive taget stilling til, hvorvidt kablet kan blive liggende eller kræves fjernet.

Energistyrelsen modtog 27. juli 2010 mail fra ELRO om konsekvenser ved optagning af det gamle kabel.

Oplysningerne har været forelagt By- og Landskabsstyrelsens til udtalelse. By- og Landskabsstyrelsen har fremsendt følgende vurdering:

I forhold til den konkrete sag i Randers Fjord er det dels en vurdering af, om der er en forureningsfare ved at lade de gamle kabler blive liggende på havbunden samt en afvejning af, om en opslemning på 100-150 m³ bundmateriale i forbindelse med fjernelse af de gamle kabler er så stor en miljøpåvirkning, at det miljømæssigt er bedre at lade det blive liggende.

By- og Landskabsstyrelsen har spurgt Miljøstyrelsen om deres faglige vurdering i forhold til, om de gamle el-kabler bør fjernes pga. forureningsfaren, eller om det er i orden at lade dem blive liggende på havbunden.

Miljøstyrelsen har svaret, at de ikke har noget, som kan dokumentere forureningsfaren ved at lade de gamle kabler ligge eller ved at tage dem op. En vurdering af forureningen ved den ene eller anden løsning vil kræve en større undersøgelse, da det vil afhænge af flere faktorer i fjorden.

I forhold til opslemning af bundmateriale i forbindelse med fjernelse af det gamle kabel har By- og Landskabsstyrelsen ikke data fra Randers Fjord mht. opslemmet bundmateriale. Men til sammenligning har Cowi i forbindelse med oprensningen af sejlrenden i Mariager Fjord, hvor der årligt oprenses 40.000 m³, vurderet at spildmængden udgør ca. 640 m³ pr. år. Ved sejlrenden i Mariager Fjord er der en årlig sedimenttransport af en størrelsesorden, der mindst svarer til den nuværende oprensningsmængde. Spildmængden vurderes ud fra ovenstående at være lille i forhold til den naturlige sedimenttransport i området. Miljøcenter Århus vurderer på den baggrund, at oprensning af sejlrenden til Mariager Fjord ikke vil medføre ophvirvling og efterfølgende sedimentation af sediment, der kan påvirke arter og naturtyper væsentligt.

By- og Landskabsstyrelsen vurderer på baggrund af ovenstående ikke, at en opslemning på 100-150 m³ bundmateriale i forbindelse med fjernelse af det gamle kabel i Randers Fjord vil være en væsentlig miljøpåvirkning. Oprensset materiale fra sejlrenden i Randers Fjord deponeres på land i spulefelter langs fjorden som følge af, at der er tale om et materiale med et højt indhold af organisk materiale og forhøjede koncentrationer af tungmetaller og miljøfremmede stoffer. Så hvis det gamle kabel tages op, kan det ikke udelukkes, at der vil ske en frigivelse af tungmetaller og miljøfremmede stoffer til vandet som følge af sedimentophvirvling.

Energistyrelsen har på baggrund af denne udtalelse vurderet, at der ikke er tungtvejende grunde til ikke at fjerne det gamle ka-

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML -EKN

Side 3 af 8

bel. ELRO anmodes på denne baggrund om at sørge for optagelse af det gamle kabel senest 8 måneder fra d.d.
[...]"

Klagers synspunkter og bemærkninger

Det er klagers opfattelse, at omkostningerne til fjernelse af det gamle kabel under Randers Fjord skal indgå i vurderingen af, hvorvidt kablet skal fjernes. Energistyrelsen har ikke inddraget omkostningerne i styrelsens vurdering.

- Ved Energistyrelsens vurdering af, om det gamle kabel skal fjernes, har styrelsen ikke inddraget det forhold, at det vil koste klager ca. 75.000 kr. at optage kablet. Klager er endvidere ikke enig i Energistyrelsens vurdering af, at det vil skabe problemer for miljøet at lade kablet blive liggende.
- Der er ikke nogen praksis om at fjerne gamle kabler, som ikke længere anvendes, medmindre nye kabler anbringes i samme grav, ligesom der ikke er noget krav herom i loven. Der ligger således mange andre steder gamle kabler, som ikke længere anvendes.
- Pålægget om at fjerne kablet resulterer udelukkende i en omkostning for klagers forbrugere, uden at der samtidig opnås nogen samfundsmæssig fordel herved.

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML -EKN

Side 4 af 8

Energistyrelsens udtalelse til sagen

Det er Energistyrelsens opfattelse, at Energistyrelsens afgørelse af 8. november 2010 bør stadfæstes. Til støtte herfor har Energistyrelsen navnlig anført følgende:

- Vilkår om fjernelse af gamle installationer, herunder kabler, er et standardvilkår for anlæg på søterritoriet. Kystdirektoratet kan bekræfte, at det er et vilkår, som altid har været håndhævet restriktivt.
- Klager blev i første omgang ikke anmodet om at fjerne kablet, da det fremgik af klagers ansøgning om underboring af kabel under Randers Fjord, at klager ville fjerne kablerne, såfremt klager blev anmodet herom.
- I forbindelse med Energistyrelsens behandling af klagers ansøgning, indhentede styrelsen bl.a. en udtalelse fra By- og Landskabsstyrelsen. På baggrund heraf meddelte Energistyrelsen i tilladelsen af 9. juli 2010, at det var et vilkår for tilladelse, at der skulle foretages en konsekvensvurdering af virkninger på miljøet (VVM) ved fjernelse af det gamle kabel. Klager fremsendte ved e-mail af 27. juli 2010 yderligere

oplysninger om konsekvenser ved fjernelse af det gamle kabel. Oplysningerne blev forelagt By- og Landskabsstyrelsen til udtalelse, som vurderede, at der på baggrund af oplysningerne ved fjernelse af det gamle kabel ikke ville være en væsentlig påvirkning af miljøet herved. Herefter fandt Energistyrelsen, at kablet, i overensstemmelse med almindelig praksis herom, skulle fjernes. Omkostningerne til fjernelsen af kabler indgår ikke i denne vurdering.

Retsgrundlaget

Etablering af nye elforsyningsnet på søterritoriet er reguleret i elforsyningslovens § 22 a. Af bestemmelsen fremgår følgende:

”[...]

Elforsyningsnet på søterritoriet m.v.

§ 22 a. Etablering af nye elforsyningsnet på alle spændingsniveauer på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone samt væsentlige ændringer i bestående net kan kun ske efter forudgående tilladelse fra klima- og energiministeren. Der kræves tillige tilladelse efter § 21 til transmissionsnet på over 100 kV.

Stk. 2. Tilladelsen kan betinges af vilkår, herunder krav til placering, indretning og sikkerhedsstillelse for fjernelse af anlæg samt tekniske, miljø- og sikkerhedsmæssige forhold i forbindelse med etablering og drift.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for interne ledningsanlæg som nævnt i § 25, stk. 1, i lov om fremme af vedvarende energi og elforsyningsnet som nævnt i § 4 a i lov om Energinet.dk.

[...]”

Forvaltningsloven indeholder bl.a., regler om partshøring. Af forvaltningslovens §§ 19, stk. 1, fremgår følgende:

”[...]

§ 19. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

...

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML -EKN

Side 5 af 8

[...]"

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Partshøring

Det følger af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at såfremt en part i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

På baggrund af klagers ansøgning om tilladelse til underboring under Randers Fjord indhentede Energistyrelsen bl.a. en udtalelse fra By- og Landskabsstyrelsen. Udtalelsen skulle anvendes til vurderingen af de miljømæssige konsekvenser ved optagning af det gamle kabel. By- og Landskabsstyrelsen fremsendte ved e-mail af 28. oktober 2010 styrelsens udtalelse til Energistyrelsen. By- og Landskabsstyrelsens udtalelse ses ikke at være sendt i høring hos klager.

Energiklagenævnet finder, at By- og Landskabsstyrelsens udtalelse indeholder oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, som klager ikke kunne antages at være bekendt med. Udtalelsen har endvidere dannet grundlag for Energistyrelsens vurdering af sagen og har været af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at Energistyrelsen burde have partshørt klager, forinden styrelsen traf afgørelse i sagen.

Bestemmelsen i forvaltningslovens § 19, stk. 1, om partshøring er en garanti-forskrift. Manglende partshøring kan medføre, at Energistyrelsens afgørelse er ugyldig. Dette ville føre til, at Energistyrelsens afgørelse skulle ophæves, og at sagen skulle hjemvises med henblik på fornyet behandling, herunder at styrelsen skulle foretage den ovennævnte partshøring.

By- og Landskabsstyrelsens udtalelse er citeret i Energistyrelsens afgørelse af 8. november, og klager har således i forbindelse med klagesagens behandling for Energiklagenævnet været bekendt med udtalelsen og har haft mulighed for at fremkomme med bemærkninger til udtalelsen.

Henset hertil finder Energiklagenævnet, at Energistyrelsens sagsbehandlingsfejl i form af manglende partshøring må anses for repareret i forbindelse med sagsbehandlingen ved Energiklagenævnet. Energiklagenævnet finder derfor ikke tilstrækkelig anledning til i den konkrete sag at ophæve Energistyrelsens afgørelse som følge af denne sagsbehandlingsfejl.

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML -EKN

Side 6 af 8

Fjernelse af kabel

Det fremgår af elforsyningslovens § 22 a, at etablering af nye elforsyningsnet på alle spændingsniveauer på søterritoriet kun kan ske efter forudgående tilladelse fra klima- og energiministeren (Energistyrelsen). I henhold til § 22 a, stk. 2, kan en tilladelse til etablering af nye elforsyningsnet betinges af vilkår, herunder bl.a. vilkår om miljømæssige forhold i forbindelse med etablering og drift.

Det følger således direkte af § 22 a, stk. 2, at der kan stilles vilkår, herunder vilkår om miljømæssige forhold. Bestemmelsen er dog ikke udtømmende med hensyn til, hvilke vilkår som kan stilles. Energiklagenævnet lægger på baggrund af Energistyrelsens oplysninger til grund, at det er almindelig praksis (standardvilkår), at der stilles vilkår om fjernelse af gamle anlæg. Det fremgår ligeledes af § 22 a, stk. 2, at der kan stilles vilkår om sikkerhedsstillelse i forbindelse med fjernelse af gamle anlæg. Det ligger således underforstået heri, at der generelt kan stilles vilkår om, at selve anlægget skal fjernes.

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at Energistyrelsen kan stille vilkår om, at et gammelt anlæg skal fjernes i forbindelse med etablering af nye elforsyningsnet. Ved vurderingen af, om et sådant vilkår skal stilles, er Energiklagenævnet enig med Energistyrelsen i, at gamle kabler som udgangspunkt skal fjernes, medmindre tungtvejende grunde – navnlig af miljømæssig karakter – taler imod.

Energiklagenævnet finder, at By- og Landskabsstyrelsens udtalelse ikke er entydig. Energiklagenævnet finder dog at måtte lægge til grund, at hovedkonklusionen i udtalelsen er, at der ikke vil være en væsentlig miljøpåvirkning ved fjernelse af det gamle kabel. For så vidt angår den konkrete sag kan Energiklagenævnet således tilslutte sig Energistyrelsens vurdering af, at det gamle kabel bør fjernes. Energiklagenævnet har ved vurderingen navnlig lagt vægt på, at hovedkonklusionen i By- og Landskabsstyrelsens vurdering er, at der ikke vil være en væsentlig miljøpåvirkning ved fjernelse af det gamle kabel. I den konkrete sag taler miljømæssige forhold således ikke umiddelbart imod fjernelse af det gamle kabel. I relation til klagers omkostninger ved fjernelse af det gamle kabel, der af klager er anslået til ca. 75.000 kr., finder Energiklagenævnet, at dette forhold i den konkrete sag ikke ændrer ved vurderingen af, at kablet bør fjernes.

Energiklagenævnet stadfæster herefter Energistyrelsens afgørelse af 8. november 2010.

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 8. november 2010 stadfæstes.

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML –EKN

Side 7 af 8

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 6. juni 2011.

Afgørelsen er truffet i henhold til elforsyningslovens § 89.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter elforsyningsloven eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. elforsyningslovens § 89, stk. 5.

6. juni 2011

J.nr 1011-10-14-17

TML -EKN

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

Side 8 af 8

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnnsformand

/Tina Maria Alander Lindfors
Fuldmægtig, cand.jur.